

dig at kunne faa samlet 10 Børn sammen, Krav paa af Kommunens Kasse at faa udbetalt 60 Kr. for disse 10 Børn. Jeg tror, at det netop vil være en Opmuntring til at lave den Slags smaa private Skoler, at man derigennem kan faa et ret ordentligt eller i alt Fald et lille Bidrag fra Kommunens Kasse til en saadan Skole. Jeg tror ikke, at disse Penge i ret mange Tilfælde ville komme Forældrene til gode, de skulle jo udbetales til Bestyreren eller Bestyrerinden af Skolen, og jeg tror ikke, at Skolepengene derfor ville blive nedsatte. Jeg synes derfor, at vi ikke skulle begunstige Oprettelsen af flere af disse smaa private Skoler, hvoraf der desværre, kan jeg sige, findes altfor mange omkring i vore Købstæder, thi det viser sig, at det i mange Henseender er meget daarligere Skoler. De holde højest tarvelige Lærerkæfter; det er almindeligt, at der f. Eks. er en Bestyrerinde, som holder et Par unge Piger, som undervise i Skolen for en Løn af 10—15 Kr. om Maanedes, og desuden holdes der saa 2—3 Faglærere, som have saadanne Sag som Regning eller Naturfag, og det er Skolens hele Lærerpersone. Undervisningen drives i Lokaler, som ere meget tarvelige og meget smaa og mange Gange maatte næppe opfylde de smaa Fordringer, som stilles i Bestemmelsen i Loven af 1856. Uigeledes er Materiellet i saadanne Skoler højest tarveligt. Jeg synes ikke, at det skulde være Lovgivningsmagtens Bestræbelse netop at opmuntre denne private Skoleindustri, men hvis Bestemmelsen om disse flydende Skolepenge bliver vedtagen i den her foreslaaede Form, vil det ganske sikkert føre den Følge med sig, at der vil komme endnu flere af disse private Smaaskoler frem. Dernæst tror jeg ogsaa, at en saadan Bestemmelse vil bidrage til at skabe Separatistiskoler omkring i Landet. Der er jo Folk, som have Særmeninger paa et eller andet Omraade og derfor ikke mene, at de kunne sende deres Børn i Skole sammen med andre Folks Børn. Saaledes se jo f. Eks. den indre Missions Folk ofte saa ufordragelig paa Tingene, at de mene ikke at kunne have deres Børn gaende sammen med Børn af Forældre af andre Trossamfund. Ogsaa Grundtvigianerne vilde maatte stille sig ud eller Baptisterne eller lignende Folk. (Munterhed.) Ja, Baptisterne have ikke saa faa

Fristoler her i Landet, og de ville jo ved denne Bestemmelse blive opmuntrede til at oprette endnu flere. Jeg tror ikke, at det er heldigt, at netop Lovgivningsmagten gjorde sit til, at saadanne Separatistiskoler kunne komme frem. Dernæst er der ogsaa en anden Side af denne Sag. Disse 6 Kr., som skulle udbetales for hvert Barn, som ikke søger den offentlige Skole, bliver jo egentlig en Hjælp til de velstillede i Samfundet. Der er jo ingen, der for disse 6 Kr. kan skaffe sit Barn privat Undervisning; det kan kun ske, hvis vedkommende Fader kan lægge, jeg vil sige ca. 40 Kr. til — for stort under 50 Kr. er det vel næppe muligt at skaffe en ordentlig privat Undervisning for et Barn. Det vil altsaa kun være nogenlunde velstillede Folk, som kunne benytte sig af den Hjælp, som her bydes gennem disse flydende Skolepenge. For den fattige, f. Eks. for en Arbejdsmand, er det derimod aldeles umuligt at lægge saa meget til, at han kan skaffe sit Barn privat Undervisning. For ham er der intet Valg, han er fremdeles nødt til at have sine Børn gaende i den offentlige Skole. Men jeg vil sige, at for den velstillede Gaardmand, i det hele taget for den nogenlunde velstillede Del af Samfundet kan det naturligvis blive en særkommen lille Hjælp at faa disse 6 Kr. aarlig, og jeg synes, at det er uforsvarligt, at disse 6 Kr. skulle udbetales af Kommunekassen netop til Folk, som egentlig ikke kunne siges at være trængende. Dette Forslag om de flydende Skolepenge vil ogsaa have meget alvorlige Følger for mange Kommuner her i Landet, saaledes vil en Kommune som Aarhus By ganske sikkert komme til at punge ud med et meget betydeligt aarligt Tilskud. Naar Kommunekassen skal betale 6 Kr. for hvert Barn, som gaar i Privatskole i Aarhus, vil det blive et meget stort Beløb, et Beløb paa flere tusind Kroner aarlig. Det er ogsaa en Side, der bør overvejes ved denne Sag. Af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) er der stillet et Forslag om at forhøje Skolepengene. Nu svares der som bekendt efter Loven af 1856 1 Kr. aarlig i Skolepenge for hvert Barn, men disse Skolepenge foreslaas nu forhøjede saaledes, at visse Folk betale 12 Kr. om Aaret, medens andre mere velstillede Folk, der have Gaarde paa 4 Td. Hartorn eller 2,400 Kr.